

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

IFRS® 11 Müşterek Anlaşmalar

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

ÖRNEK OLAY ÇALIŞMASI – UFRS® 11 Müşterek Anlaşmalar

Giriş

Zorlu ekonomik koşullar bazen işletmeleri piyasada rekabetçi kalmak için farklı alternatiflere zorlamaktadır. Bu alternatiflerinden bir tanesi de diğer işletmelerle güçlerin birleştirilmesidir. Bu birleşme sinerji etkisi yaratarak daha güçlü sonuçların ortaya çıkmasına neden olacaktır. Bazı durumlarda işletmeler diğer işletmelerle riski ve getiriyi paylaşmak, farklı işletmelerin tamamlayıcı işlerini yerine getirmek ve bir iş faaliyetini etkili bir şekilde fonlamak için müşterek anlaşma yaparlar. UFRS 11 Müşterek Anlaşmalar standardı özellikle ortak kontrol edilen anlaşmalara taraf olan işletmelerin raporlama kurallarını düzenlemektedir.

Bu örnek olay çalışmasının amacı diğer işletmelerle güçleri birleştirmenin önemli sonuçlarını ve bu işlemlerin muhasebeleştirme kurallarını ortaya koymaktır.

Örnek Olay Hakkında Bilgi

HuSoft İşletmesi 1989 yılında Brüksel’de kurulmuştur. Bayan Rebecca Huisberg ve eşi Bay Jacque Pillion HuSoft’u birlikte kurmuşlardır. Bayan Huisberg’in yazılım mühendisliği ve kodlama alanlarında önemli bir eğitim altyapısı bulunmaktadır. 30 sonra HuSoft, dünyanın en iyi yazılım şirketlerinden biri olarak kabul edilmektedir. HuSoft’un yönetimi daha yüksek bir seviyeye ulaşmak için bazen riski paylaşmayı ve diğer işletmelerle birleşmek gerektiğinin farkındaydı. Takvimler 20 Mayıs 2020’yi gösterdiğinde dünyanın önde gelen lüks araca üreticilerinden Rolls Royce üretim süreçlerini geliştireceğini duyurdu. Rolls Royce faaliyetleri için bir robot dizayn edecek ve üretecek ortaklar aramaktaydı.

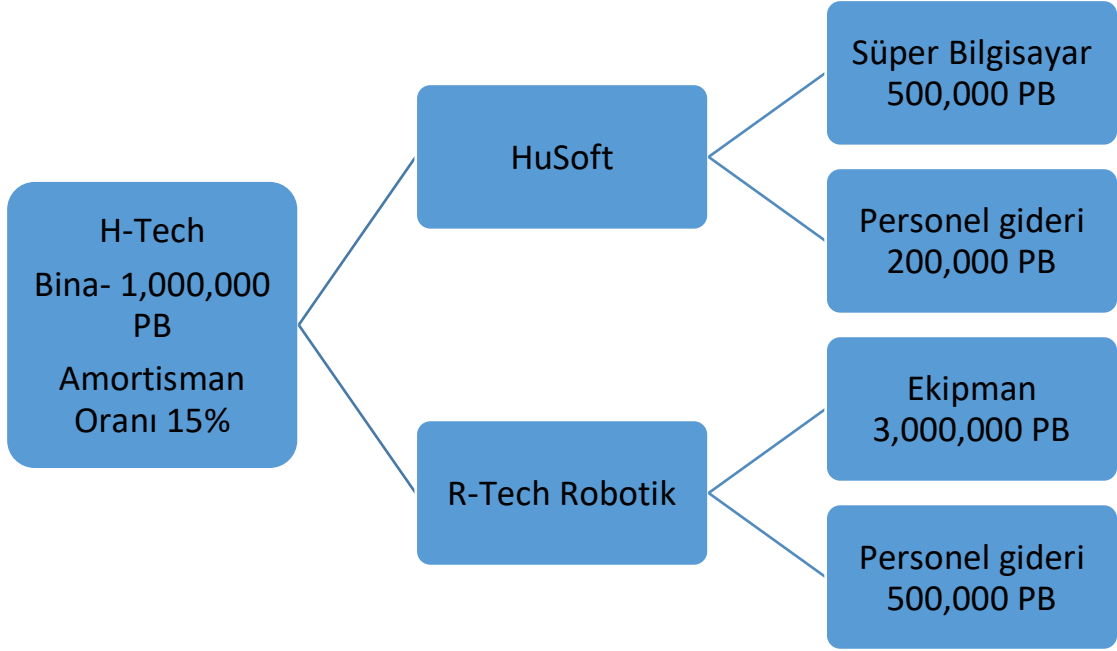
HuSoft ve R-Tech Robotik bu çağrıya birlikte cevap verdiler ve kazandılar. Bu çağrıyı gerçekleştirebilmek için H-Tech adında yeni bir işletme kurdular. H-Tech üzerinde iki tarafın da ortak hissesi bulunmaktadır. Buna ek olarak, bir anlaşma oluşturmuşlardır. Bu anlaşma amacı, süreyi ve karar verme süreçlerini içermektedir. HuSoft ve R-Tech Robotik robotu yapmak ve kodlamak için 1,000,000 PB’ye bir bina satın almışlardır. Binanın amortisman oranı %15’tir. Ayrıca, HuSoft kodlama süreçleri için 500,000 PB’ye bir bilgisayar almış ve kodlayıcılara 200,000 PB ödeme yapmıştır. Diğer taraftan R-Tech Robotik robotu yapmak için özel dizayn edilmiş ekipmanı 3,000,000 PB’ye almış, mühendislere de 500,000 PB ödemiştir.

Tartışma Soruları

1. HuSoft ve R-Tech Robotik ortaklığı müşterek anlaşma olarak değerlendirilmeli midir? Eğer müşterek anlaşma ise o zaman hangi çeşittir? Yorumlayınız.
2. HuSoft ve R-Tech Robotik’in H-Tech işletmesi için yaptıkları harcamaların yevmiye kayıtlarını yapınız.

ÖRNEK OLAYIN ÇÖZÜMÜ – UFRS 11 Müşterek Anlaşmalar

Örnek Olayın Özeti

1. Yorumlama: UFRS Standart 11 Müşterek Anlaşmalar'a göre müşterek anlaşma iki ya da daha fazla tarafın müşterek kontrolünün bulunduğu anlaşmadır. Bu örnek olayda HuSoft ve R-Tech Robotik iki tarafa da müşterek kontrol sağlayan bir anlaşma oluşturmuşlardır. Bu müşterek anlaşmada amaç, süre ve karar verme süreçleri belirlenmiştir. İki çeşit müşterek anlaşma bulunmaktadır: müşterek faaliyet ve iş ortaklığı. İş ortaklıkları genelde ayrı bir araç vasıtasıyla yapılandırılır. Bu örnek olayda ayrı bir araç olan H-Tech işletmesi kurulmuştur. İki taraf da binanın satın alma bedelini ve amortisman giderini ortak olarak kaydedecektir. Diğer taraftan, taraflar bireysel harcamalarını ayrı olarak kaydedecektir.
2. Bu bilgiler ışığında HuSoft ve R-Teck Robotik'in yapacağı yevmiye kayıtları aşağıdaki gibidir:
  - HuSoft'un yevmiye kayıtları

Satın alınan binanın ve süper bilgisayarın yevmiye kayıtları

_____ / _____

Maddi Duran Varlıklar 500,000
(Bina)

Banka 500,000

_____ / _____

Maddi Duran Varlıklar 500,000
(Süper Bilgisayar)

Banka 500,000

_____ / _____

Personel giderinin kaydedilmesi

_____ / _____

Devam eden hizmet	200,000	
Ödenecek ücretler		200,000

_____ / _____

Amortismanın kaydedilmesi

_____ / _____

Devam eden hizmet	75,000	
Birikmiş Amortisman		75,000

_____ / _____

- R-Tech Robotik'in yevmiye kayıtları

Satın alınan binanın ve ekipmanın yevmiye kayıtları

_____ / _____

Maddi Duran Varlıklar (Bina)	500,000	
Banka		500,000

_____ / _____

Maddi Duran Varlıklar (Ekipman)	3,000,000	
Banka		3,000,000

_____ / _____

Personel giderinin kaydedilmesi

_____ / _____

Devam eden hizmet	500,000	
Ödenecek ücretler		500,000

_____ / _____

Amortismanın kaydedilmesi

_____ / _____

Devam eden hizmet	75,000	
Birikmiş Amortisman		75,000

_____ / _____